

مقایسه فنی و اقتصادی روسازی مرکب با روسازی انعطاف‌پذیر رایج در ایران (مطالعه موردی آزاد راه قزوین-زنجان)

حسن زیاری^{*}، استاد، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

علی منیری، دانشجوی دکتری، دانشکده عمران، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

پیمان میرزابابایی، دانشجوی دکتری، دانشکده عمران و محیط زیست، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران

پست الکترونیکی نویسنده مسئول: Ali_moniri@civileng.iust.ac.ir

دریافت: ۹۵/۰۶/۲۰ - پذیرش: ۹۵/۰۹/۲۰

چکیده

هر ساله هزینه زیادی صرف ساخت راه‌های جدید و تغهداری راه‌های موجود می‌شود. مقدار این هزینه‌ها ارتباط مستقیمی با نوع روسازی و مصالح به کار رفته در آن دارد. در ایران غالباً از روسازی‌های انعطاف‌پذیر متشکل از رویه آسفالتی، لایه اساس و زیراساس سنگدانه‌ای استفاده می‌گردد. در حالی که روسازی‌های صلب و مرکب نیز گزینه‌هایی می‌باشند که می‌توانند موردنظر گردار گیرند. در این مقاله به طور موردنی بر اساس اطلاعات موجود برای آزاد راه قزوین-زنجان یک روسازی انعطاف‌پذیر و یک روسازی مرکب به روش آشتو طراحی گردیده است و هزینه احداث و ترمیم و تغهداری و همچنین مشخصات فنی آن‌ها مورد مقایسه قرار گرفته‌اند. نشان داده می‌شود که هزینه احداث روسازی مرکب متشکل از اساس بتنی، رویه آسفالتی و زیراساس شن و ماسه‌ای بیشتر از روسازی انعطاف‌پذیر معمول است اما در کل دوره بهره‌برداری که ۵۰ سال در نظر گرفته شده است این اختلاف کم شده و حتی هزینه کل روسازی مرکب از روسازی انعطاف‌پذیر کمتر هم می‌شود. همچنین روسازی مرکب منافع دیگری همچون سطح بالای خدمت‌رسانی، مقاومت بازی باری باری بالا و عدم وقوع خستگی را نیز دارد. اگرچه معایبی چون ترک‌های انعکاسی و شیارشده‌گی نیز جزو ویژگی‌های روسازی مرکب می‌باشد که قابل پیشگیری است.

واژه‌های کلیدی: روسازی مرکب، مقایسه فنی و اقتصادی، روسازی آسفالتی، ترک‌های انعکاسی

۱- مقدمه

در طول تاریخ شرکت‌های راهسازی فقط از دو نوع روسازی صلب و یا انعطاف‌پذیر برای راه‌ها و آزادراه‌ها استفاده می‌کردند، اما این روش‌ها همیشه اقتصادی‌ترین روش نیستند. درواقع در محورهای پررفت‌وآمد، همواره یک سری روند برای تشخیص اقتصادی‌ترین روسازی وجود داشته که نشان می‌دهد اگر نوعی روسازی وجود داشته باشد که فواید هر دو روسازی صلب و انعطاف‌پذیر را همزمان داشته باشد می‌تواند یک طرح ایده‌آل و اقتصادی باشد. روسازی مرکب در بازسازی را نیز تأمین نمود.

۲- معرفی روسازی مرکب و انواع آن

Pavement) شناخته شده است. این روسازی به‌طورکلی در راه‌های با ترافیک بالای ۵۰ میلیون و برای محورهایی که وسائل نقلیه فوق سنگین از آن‌ها عبور می‌کنند مورداستفاده قرار می‌گیرد. همچنین می‌توان با کمک آنیک روسازی با طول عمر بالا و کمترین نیاز به بازسازی را نیز تأمین نمود.

در طول تاریخ شرکت‌های راهسازی فقط از دو نوع روسازی صلب و یا انعطاف‌پذیر برای راه‌ها و آزادراه‌ها استفاده می‌کردند، اما این روش‌ها همیشه اقتصادی‌ترین روش نیستند. درواقع در محورهای پررفت‌وآمد، همواره یک سری روند برای تشخیص اقتصادی‌ترین روسازی وجود داشته که نشان می‌دهد اگر نوعی روسازی وجود داشته باشد که فواید هر دو روسازی صلب و انعطاف‌پذیر را همزمان داشته باشد می‌تواند یک طرح ایده‌آل و اقتصادی باشد. روسازی مرکب در بازسازی کشورها به عنوان روسازی نیمه صلب (Semi Rigid) سایر

قزوین-زنجان به عنوان نمونه، جوانب فنی و اقتصادی روسازی مرکب در ایران بررسی شود.

۴- دلایل اجرای روسازی مرکب

روسازی مرکب بسیاری از مشکلات سازه‌های و کاربردی را که روسازی‌های صلب و انعطاف‌پذیر دارند همانند ترک‌های ناشی از خستگی، تغییر شکل زیراساس، خوردگی بتن و کمبود اصطکاک سطح بتنی، کاهش می‌دهد. در عین حال روسازی مرکب مستعد برخی مشکلات نیز هست که البته با در نظر گرفتن تمهیدات خاصی مانند: نظارت و نگهداری و البته طراحی صحیح، این مشکلات برطرف خواهد شد. به علت ترکیب لایه آسفالتی با بتنی، ظرفیت باربری زیاد و مقاومت در برابر تغییر شکل در اثر عبور زیاد وسایل نقلیه هم‌زمان با بهبود مشخصات سطح و میسر شدن عملیات تعمیر و نگهداری روسازی تجربه خواهد شد.

۵- طراحی روسازی انعطاف‌پذیر (محور قزوین-زنجان)

برای انجام این طراحی مشخصاتی از قبیل ترافیک عبوری، CBR و جنس خاک و ... مورد نیاز است. این اطلاعات از شهرداری قزوین و اداره حمل و نقل استان قزوین به دست آمده است. با توجه به این که اطلاعات دریافتی از جدول دریافتی تمام اطلاعات ترافیکی لازم را نمی‌دهد، بنابراین از اطلاعات موجود در مقاله مقایسه روسازی بتنی و آسفالتی آزادراه قزوین-زنجان (الفتی، ۲۰۱۲) که به روش شمارش مستقیم در چند روز و تعمیم آن به دست آمده است استفاده شده است (جدول ۱).

روسازی مرکب به نوعی از است که متشکل از رویه آسفالتی و اساس صلب می‌باشد. این روسازی علاوه بر این که سازه‌ی بسیار قوی و صلیبی دارد، رویه نرم، بی‌صدا، دارای اصطکاک بالا و مناسب برای رانندگی امن و راحت را نیز دارد. روسازی‌های مرکب بسته به نوع اساس صلب به کار رفته در آن‌ها به ۳ دسته تقسیم می‌گردند. رویه آسفالتی و اساس بتی ساده درزدار (PCC)^۱، رویه آسفالتی و اساس بتی آرمه درزدار (CRCP)^۲ و رویه آسفالتی روی اساس ثابت شده با سیمان (CTB)^۳ از انواع روسازی مرکب می‌باشند.

۳- هدف از تحقیق

این تحقیق برای ارزیابی و امکان‌سنجی استفاده از روسازی مرکب در ایران انجام شده است. در تحقیق سعی شده با مطالعه موردی محور

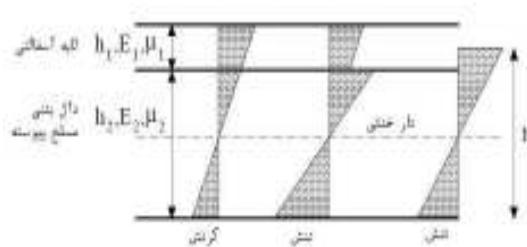
- به حداقل رساندن تعمیر و نگهداری درز آب‌بند در روسازی‌های بتنی، کاهش نفوذ آب و درنتیجه بهتر شدن رفتار بلندمدت سازه‌ای، پشتیبانی بسیار محکم از لایه آسفالتی به وسیله لایه بتنی، تأمین اصطکاک کافی برای لایه در تماس با چرخ، کاهش گردایان حرارتی در لایه بتنی به دلیل ایزوله شدن آن توسط لایه آسفالتی.
- یکی دیگر از فواید روسازی مرکب، جایه‌جا شدن تار خنثی در لایه روسازی و افزایش مدول خمشی مقطع آن می‌باشد (شکل ۱). در واقع زمانی که لایه آسفالتی کاملاً به لایه بتنی بچسبد، تشکیل یکلایه یکدست با عمق بیشتر را می‌دهد که نتیجه‌ی آن افزایش مدول خمشی و افزایش مقاومت روسازی می‌باشد (Donald, G, 2003).

جدول ۱. ترافیک روزانه عبوری از آزاد راه قزوین زنجان

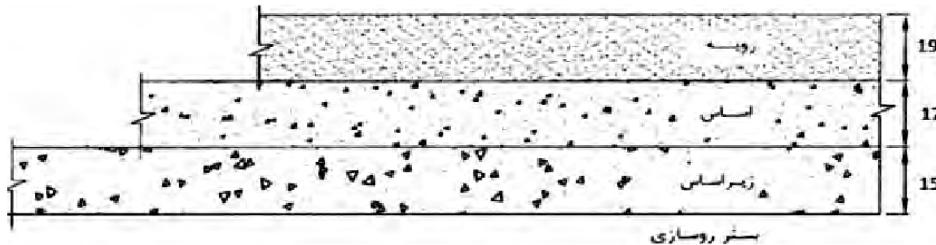
تعداد عبور محور مبنای هر وسیله	ضریب محور عقب (مرکب)	ضریب محور عقب (ساده)	ضریب محور جلو	تعداد تردد روزانه	نوع وسیله
۱/۱۸۲۷۲	-	۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۰۸	۷۳۹۲	سواری
۱/۶۲۰۵۲	-	۰/۰۰۲۰۹۰	۰/۰۰۰۳۴	۶۷۱	وانت
۱/۲۲۲۲	۰/۰۰۸	-	۰/۰۱۲۲	۶۱	مینیبوس
۲۲۰/۴۶	۰/۳۳۳۵۰	-	۰/۰۴۲۱۵	۲۹۲	اتوبوس
۱۰۵۲/۹۸۵۶	۰/۸۶۵۰۰	-	۰/۰۹۸۱۰	۵۷۶	کامیون دو محور
۵۰/۰۵۰۴	۰/۱۰۲۵۰	-	۰/۰۵۴۹۰۰	۵۹	کامیون سه محور
۲۶۶/۰۱۹	۰/۰۲۶۲۵	۰/۴۸۵۲۵	۰/۰۹۳۳۰۰	۲۴۷	تریلر ۵ محور نوع ۱

۵۲۸/۷۲۶	۰/۰۶۴۲۵	-	۰/۵۶۹۰۰	۶۵۶	تریلر ۵ محور نوع ۲
۱۹۲۲/۷۵۰۰۵					مجموع

لایه‌های روسازی آزادراه قزوین-زنجان بر اساس توصیه نشریه ۲۳۴^۰ لازم به ذکر است تأثیر عواملی چون شرایط آب و هوایی شرایط زهکشی، ملاحظات اقتصادی، نوع و مشخصات فنی مصالح مصرفی و غیره در طراحی مدنظر قرار گرفته شده است. نتیجه‌ی طراحی ضخامت

شکل ۱. تغییر وضعیت تار خشی

شکل ۲. نتیجه طراحی روسازی انعطاف پذیر (واحد ها سانتی متر)

۶-طراحی روسازی مرکب

مرکب تازه است و در آن مقدار D_{eff} و D_f برابر است. پارامتر A نیز ضریبی است که اگر در ضخامت لایه بتُنی از بین رفته ضرب شود ضخامت لایه آسفالتی معادل آن را می‌دهد که مقدار آن از رابطه (۲) محاسبه می‌شود (AASHTO, 2004).

$$A = 2.2233 + 0.0099(D_f - D_{eff})^2 - 0.1534(D_f - D_{eff}) \quad (2)$$

حال اگر $D_f = D_{eff}$ باشد، مقدار پارامتر A برابر $2/223$ خواهد شد. بنابراین در این حالت ضخامت معادل لایه بتُنی 2.2233 برابر ضخامت لایه آسفالتی خواهد بود. لذا اگر بنا بر توصیه آشتُو، ضخامت لایه آسفالتی را 16 سانتی‌متر در نظر بگیریم از ضخامت لایه بتُنی $7/2$ سانتی‌متر کم خواهد شد. بنابراین با 16 سانتی‌متر لایه آسفالتی، 16 سانتی‌متر لایه بتُنی خواهیم داشت.

تا سال ۱۹۶۰ روش‌های مختلفی توسط افراد و شرکت‌های گوناگون برای طراحی روسازی مرکب معرفی شد که اغلب این روش‌ها بر مبنای تجربیات و قضاوت مهندسی بود. از سال ۱۹۶۹ به بعد استفاده از آزمایش‌های غیر مخترب باعث شد تا روش‌های منطقی‌تری برای این امر مورد توجه قرار گیرد. بر اساس نظریه آین نامه آشتُو برای طراحی روسازی مرکب می‌توانیم ابتدا یک روسازی بتُنی درزدار ساده طراحی کنیم و سپس یک روکش آسفالتی برای آن طراحی کنیم. ضخامت رویه بتُنی برای این مطالعه با استفاده از مشخصات موجود خاک بستر و شرایط زهکشی و آب و هوایی و نمودارهای آشتُو 25 سانتی‌متر به دست می‌آید و سپس A_{eff} از رابطه ۱ به دست می‌آید.

$$D_{eff} = A(D_f - D_{eff}) \quad (1)$$

در رابطه فوق A_{eff} برابر با ضخامت روکش، D_f ضخامت لایه بتُنی و D_{eff} ضخامت مؤثر لایه بتُنی است که به لایه‌ی مضتمحل شده اختصاص دارد. اما نکته قابل ملاحظه این است که لایه بتُنی در روسازی

۷-تحلیل اقتصادی

در تحلیل اقتصادی با مقایسه هزینه و فایده اقتصادی، ارزش خالص کنونی آن‌ها محاسبه می‌گردد، که دارای دو مؤلفه هزینه ساخت و هزینه نگهداری است.

۱-۷-هزینه ساخت و اجرا

بنا بر فهرست‌بهای راه سال ۹۰ هزینه اجرای یک کیلومتر آزادراه قزوین زنجان با اساس دانه‌ای بدون در نظر گرفتن هزینه عملیات خاکی ۵۶۴۰ میلیون ریال و هزینه اجرای یک کیلومتر از این آزادراه با اساس بتنی ساده درزدار ۷۸۴۰ میلیون ریال می‌باشد. بنابراین هزینه اجرای روسازی مرکب با اساس بتنی ساده درزدار تقریباً ۱۳۹۹ برابر هزینه اجرای روسازی انعطاف‌پذیر رایج می‌باشد.

جدول ۲. ریز متره روسازی آسفالتی و مرکب (هزینه عملیات خاکی آورده نشده است و واحدها میلیون ریال می‌باشد)

رسازی انعطاف‌پذیر	رسازی مرکب	
۴۷۹۰	۴۰۰۰	هزینه رویه آسفالتی
۵۷۰	۳۵۶۰	هزینه اساس
۲۸۰	۲۸۰	هزینه زیراساس
۵۶۴۰	۷۸۴۰	مجموع

۲-۷-هزینه ترمیم و نگهداری

از آنجاکه برای محاسبات مربوط به عملیات و نگهداری روسازی و انعطاف‌پذیر طبق جدول ۳ نیاز به عملیات نگهداری، بازسازی و بهسازی دارند (VDT 2007). مرکب در ایران مرجع مناسبی به دست نیامد بهنچار برای انجام این امر به مراجع خارجی استناد می‌کنیم. بنابر توصیه VDT^۳ روسازی مرکب

جدول ۳. تعمیر و بازسازی مورد نیاز برای راه طی ۵۰ سال

سال	رسازی انعطاف‌پذیر	رسازی مرکب
۰	رسازی نو	رسازی نو
۱۰		تراشیدن و روکش
۱۲	تراشیدن و روکش	
۲۰		تراشیدن و روکش
۲۲	ترمیم و بازسازی سازه راه	
۳۰		تراشیدن و روکش
۳۲	انجام عملیات بازسازی کلی	
۴۰		تراشیدن و روکش
۴۴	تراشیدن و روکش	
۵۰		

جدول ۴. خلاصه هزینه‌های تعمیر و بازسازی روسازی مرکب و انعطاف‌پذیر واحدها میلیون ریال

سال	روساسازی انعطاف‌پذیر	روسازی مرکب
۰		
۱۰		$۵۶۰(1/17)^{10} = ۲۶۹۱$
۱۲	$۵۲۸(1/17)^{12} = ۳۴۷۴$	
۲۰		$۵۶۰(1/17)^{20} = ۱۲۹۴۰$
۲۲	$۶۸۰(1/17)^{22} = ۲۱۵۰۷$	
۳۰		$۵۶۰(1/17)^{30} = ۶۲۱۹۶$
۳۲	$۷۴۶(1/17)^{32} = ۱۱۳۴۲$	
۴۰		$۵۶۰(1/17)^{40} = ۲۹۸۹۶۶$
۴۴	$۵۲۸(1/17)^{44} = ۵۲۸۲۱۶$	
مجموع	۵۶۵۰۳۹	۳۷۶۷۹۳

همان‌طور که در جدول ۴ نمایش داده شده است با احتساب نرخ رشد ۱۷ درصد که متوسط نرخ رشد در ده سال اخیر بنا بر گزارش بانک مرکزی می‌باشد، مقدار هزینه موردنیاز برای احداث و نگهداری برابر ۵۶۴۵۳۹ میلیون ریال می‌باشد.

جدول ۵. هزینه دوره طرح برای روسازی‌های مرکب و انعطاف‌پذیر (میلیون ریال)

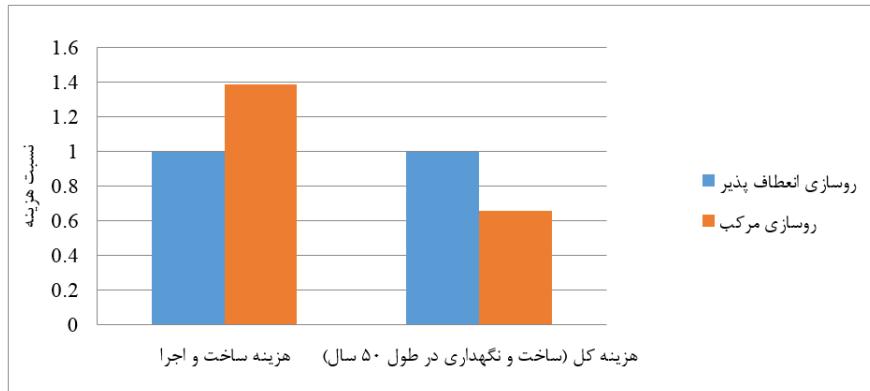
مرکب	انعطاف‌پذیر	نوع هزینه	
		هزینه ساخت و اجرا	هزینه ترمیم و نگهداری
۷۸۵۰	۵۶۴۰	هزینه ساخت و اجرا	
۳۷۶۷۹۳	۵۶۴۵۳۹		هزینه ترمیم و نگهداری
۳۸۴۶۴۳	۵۷۰۱۷۹		مجموع

تبديل شود، نسبت هزینه روسازی مرکب به هزینه روسازی انعطاف‌پذیر به $۰/۶۷$ کاهش می‌یابد (شکل ۳).

همان‌طور که انتظار می‌رفت هزینه نگهداری روسازی مرکب بسیار کمتر از روسازی انعطاف‌پذیر می‌باشد به‌طوری‌که اگر هزینه کل آن‌ها را حساب شود و با توجه به نرخ رشد ۱۷ درصد آن را به‌روز

طیعی برای تولید قیر، کاهش تصادفات و کاهش اختلالات ترافیکی در زمان اجرای عملیات ترمیم را دارد.

به علاوه، روسازی مرکب مزیت‌های اقتصادی دیگری از جمله هزینه کمتر سوخت مصرفی توسط مصرف‌کنندگان، کاهش استفاده از منابع

شکل ۳. نسبت هزینه‌های روسازی مرکب به انعطاف پذیر

۸- مقایسه فنی

از دیگر معایب روسازی مرکب شیارشده‌گی زودهنگام آن است فلینچ طی مدل‌سازی خود برای عبور ۵۰۰۰۰۰ بار هم عرض نشان داد که هر چه اساس بتنی صلب‌تر می‌شود عمق شیارشده‌گی نیز در لایه آسفالتی بیشتر می‌شود (GERARDO W. FLINTSCH, 2008). درواقع این همان نتایجی است که انتظار داریم. علت این امر واضح است چراکه هر چه لایه اساس صلب‌تر شود قابلیت جذب انرژی در آن کاهش می‌یابد و مقدار بیشتری از انرژی وارد شده جذب لایه آسفالتی می‌شود. البته مطالعات فلینچ در حالتی صورت گرفته که در طول مدت بارگذاری هیچ گونه عملیات بازسازی بر روسازی صورت نگیرد. اما این خلاف واقعیت است درواقع در طول مدتی که فلینچ در نظر گرفته، بارها روسازی به دلایل دیگر نیاز به بازسازی و روکش پیدا می‌کند. بدیهی است که در هر بار روکش کردن مقداری از شیارشده‌گی آن نیز ترمیم می‌شود. طی مطالعاتی که صورت گرفته اگر روسازی آزادراهی با ترافیک زیاد هر ۱۱ سال یکبار روکش شود شیارشده‌گی مشکلی برای آن به وجود نخواهد آورد (VDOT 2007).

۳-۸- خستگی

با توجه به رابطه که از انسیتو آسفالت ارائه شده است، وقوع خستگی در روسازی بهشت وابسته به مقاومت کششی روبه در تارهای پایینی آن می‌باشد و هرچه کرنش کششی در لایه پایینی کمتر شود تعداد محور هم‌ارز بیشتری می‌توانند عبور کنند تا پدیده خستگی

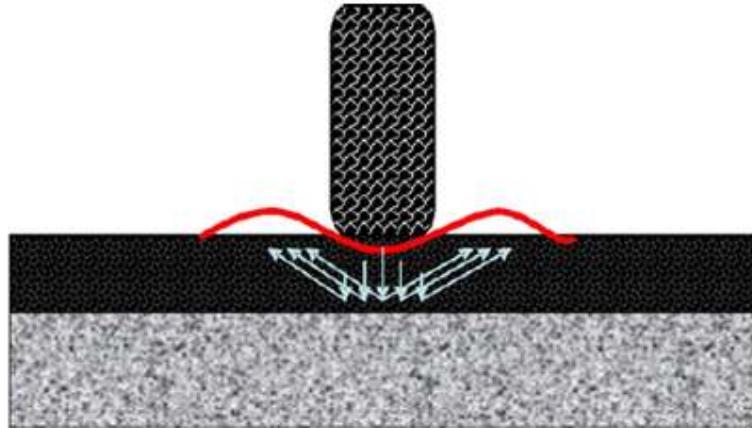
مقایسه فنی روسازی مرکب و انعطاف‌پذیر بر اساس مطالعات و مدل‌سازی‌های فلینچ صورت گرفته است. وی پس از مطالعه روسازی‌های موجود بی برد که عدمه معایب روسازی‌های مرکب ترک‌های انعکاسی و شیارشده‌گی می‌باشد و همچنین از مزیت‌های مهم روسازی مرکب عدم وقوع خستگی در آن‌ها و همچنین تغییر شکل بسیار کم در لایه‌های آن می‌باشد.

۱-۸- ترک‌های انعکاسی

دیگر مطالعات نشان داده است که ترک‌های انعکاسی از مهم‌ترین خرابی‌های روسازی مرکب است، ترک‌هایی که ناشی از تنش‌ها و کرنش‌های موجود در مفصل‌های اساس بتنی می‌باشد و به روکش آسفالتی انتقال می‌ابد (GERARDO W. FLINTSCH, 2008). راه‌های زیادی برای پیشگیری و مقابله با ترک‌های انعکاسی وجود دارد که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به استفاده از لایه آسفالتی ضخیم، استفاده از پارچه گونه‌ها و پیش ترک دادن رویه و استفاده از میان‌لایه‌ها اشاره کرد. طبق مطالعاتی که سوسا در سال ۲۰۰۲ روی انواع روسازی مرکب انجام داده است، اگر از حداقل ۱۰ اینچ ضخامت برای روبه آسفالتی استفاده شود امکان وقوع ترک‌های انعکاسی در راه‌های با ترافیک بسیار سنگین در طول مدت عملکرد بسیار پایین می‌آید (souse, 2009).

۲-۸- شیار شدگی

بسیار بیشتر از آسفالت است، روسازی مرکب دیرتر از روسازی آسفالتی در خمث باهم عمل می‌کنند بنابراین لایه بتونی در کشش و لایه آسفالتی در فشار قرار می‌گیرد و با توجه به این که مقاومت کششی بتون

شکل ۴. شیار شدگی در روسازی مرکب

به مراتب کمتر از روسازی آسفالتی می‌باشد به قسمی که هزینه نهایی روسازی مرکب $0/65$ برابر هزینه روسازی انعطاف‌پذیر است و همچنین اگر از انواع دیگر اساس صلب مانند مصالح ثبت شده با سیمان استفاده شود ممکن است مقدار آن کمتر هم بشود که در این زمینه مطالعات بیشتری موردنیاز است. به علاوه سطح خدمت و کیفیت روسازی مرکب با توجه به سازه قوی، عدم خستگی و تغییر شکل‌های کم نیز بهتر از روسازی آسفالتی است. از ترک‌های انعکاسی و شیارشده‌گی نیز می‌توان با تمهداتی مانند طراحی صحیح و روکش کردن به موقع جلوگیری کرد. بنابراین در مجموع با توجه به این که روسازی مرکب هزینه دوره طرح کمتری نسبت به روسازی انعطاف‌پذیر دارد و از نظر فنی نیز مزایایی نسبت به آن دارد، بررسی امکان استفاده از آن برای آزادراه‌های پر رفت و آمد توصیه می‌شود. جهت تصمیم‌گیری صحیح و مناسب در این زمینه، مطالعات بیشتری موردنیاز است.

۱۰- پی نوشت‌ها

1. Portland cement concrete
2. Continuously reinforced concrete pavement
3. Cement treated base
4. Virginia Department of Transportation, Materials Division.

۱۱- مراجع

رخ دهد. همان‌طور که گفته شد در روسازی مرکب هر دولایه بتونی و آسفالتی در خمث باهم عمل می‌کنند بنابراین لایه بتونی در کشش و لایه آسفالتی در فشار قرار می‌گیرد و با توجه به این که مقاومت کششی بتون

$$N_f = 0.00432 \times K_1 \times C \left(\frac{1}{\varepsilon_p} \right)^{0.281} \left(\frac{1}{\varepsilon_s} \right)^{0.854} \quad (3)$$

تعداد حداقل محوری که باعث وقوع خستگی می‌شوند

$$\sigma_{t_0}$$

فلینج در مطالعات خود نشان داده است که مقدار N_f برای روسازی‌های مرکب بینهایت است و این روسازی‌ها در طول دوره عمر خود هرگز دچار خستگی نمی‌شوند.

۴-۴- تغییر شکل عمودی

روسازی مرکب علاوه بر این که تمام خواص روسازی انعطاف‌پذیر مانند نرمی و صدای کم اصطکاک بالا و ... را دارد، دارای سازه‌ای بسیار قوی نیز هست که نتیجه آن تغییر شکل کمتر روسازی می‌باشد. طبیعی است که این امر موجب کمتر شدن تنش و کرنش بین لایه‌ای و افزایش باربری می‌شود. وجود اساس صلب و پشتیبانی سازه‌ای بسیار خوب آن موجب کاهش تغییر شکل عمودی در طول دوره طرح می‌شود. تغییر شکل کمتر موجب کاهش تنش و کرنش بین لایه‌ای روسازی می‌شود.

۹- نتیجه‌گیری

هزینه احداث پروژه آزادراه قزوین- زنجان با روسازی مرکب بیشتر از روسازی انعطاف‌پذیر است اما هزینه نگهداری و تعمیر آن

- overlay design method for reflective cracking. Transportation Research Record, No.1809. Transportation Research Board, Washington, DC, pp. 209-217.
- Smith, R.J. (1963). Definition of composite pavement structures. Highway Research Record No.37. Highway Research Board, Washington, DC, pp.1-1.
 - Virginia Department of Transportation, Materials Division. (2002). Guidelines for Pavement Life Cycle Cost Analysis.
 - Yang H. Huang, 2004, Pavement Analysis and Design.
 - کاووسی، الف، آدرسی، م، بررسی روش‌های مختلف طراحی روسازی، فصلنامه جاده (۱۳۹۱).
 - حسنی، الف، وثوقی، ب، افزایش کارایی رویه‌های بتُنی با اجرای روكش آسفالتی، نشریه پیام (۱۳۸۸).
 - ASHTO Design Guide 2004, Part3 Design Analysis Chapter4 Design of New and Reconstructed Rigid Pavements.
 - Donald, G. (2003). Benefits of composite pavements. ARRB Transportation Research, SMEC International, Australia.
 - Gary L. Fitts, P.E. Sr. Field Engineer Asphalt Institute San Antonio, controlling reflective cracking in HMA overlays of PCC pavements.
 - Gerardo W. Flintsch, Ph.D., P.E (2008), Composite Pavement Systems: Synthesis Of Design And Construction Practices, Vtrc09-Cr2.
 - Iran Highway Asphaltic Pavements Code.No.234. Iran ministry of road and transportation.
 - Nicholas J.Garber (2009) Traffic & Highway Engineering.
 - Nissans K. and Nunn, M.E. (2004). A Model for Top-Down Cracking in Composite Pavements.
 - Sousa, J.B., Pais, J.C., Saim, R., Way, G.B., and Stubstad, R.N. (2002). Mechanistic-empirical

Technical and Economical Comparison between Composite Pavement and the Current Flexible Pavement

H. Ziari, Associate Professor, Department Of Civil Engineering, Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran.

A. Moniri, M.Sc., Grad., Department of Civil Engineering, Iran University of Science and Technology.

P. Mirzababaei, Ph.D. Candidate, Department of Civil and Environmental Engineering, Amirkabir University of Technology, Iran.

E-mail: Ali_Moniri@civileng.iust.ac.ir

Received: June 2016 - Accepted: September Oct.

ABSTRACT

Every year lots of money is spent for constructing and maintaining roads. These costs are significantly related to the type of the pavement and its fundamental materials. Iranians usually use the flexible pavement which contains the asphaltic overlay and the granular base and sub grade, while we can pay more attention to the rigid and the composite pavement for using in our highways, as well. In this research study, a flexible pavement and a composite one had been designed for the Qazvin - Zanjan freeway according to AASHTO method. Their initial costs and the whole life costs had been compared, as well. It has been shown that the cost of construction of composite pavement is more than the flexible one but because of the cost-effective maintenance, its whole life cost is less than the whole life cost of traditional flexible pavements. Besides, the composite pavement has some technical advantages including its high fatigue resistance, low deformation and high friction, though; composite systems are potentially more prone to other distresses, such as reflective cracking and rutting within the HMA layer. Premium HMA surfaces and/or reflective cracking mitigation techniques may be required to mitigate these potential problems.

Keywords: Composite Pavement, Pavement Type Selection, Semi-Rigid Pavement, Mechanistic Evaluation